

Praworządność filarem europejskiej demokracji

Gandawa, 16 października 2021 r.

Dla nas, świeckich chrześcijan z różnych krajów europejskich, szczególnie bliska i ważna jest kwestia praworządności jako filaru każdej funkcjonującej demokracji. Zasada rządów prawa oznacza, że wszystkie podmioty publiczne działają w granicach prawa. Robią to w zgodzie z wartościami demokracji i z prawami podstawowymi oraz pod nadzorem niezależnych i bezstronnych sądów. Rządy są zatem związane prawem. Praworządność obejmuje również walkę z korupcją, z konfliktami interesów naruszającymi wymogi prawa i ochronę wolności mediów.

Jako obywatele jesteśmy zaniepokojeni zagrożeniami dla wolności indywidualnej, zwłaszcza w tych państwach, które niedawno przeszły demokratyczne przemiany. Praworządność może być skuteczna tylko tam, gdzie niezależność sądownictwa pozostaje niekwestionowana i gdzie trwa wolność prasy.

Opowiadamy się za ponadpartyjnym konsensusem na dwóch poziomach. W każdym z naszych państw członkowskich musimy odbudować taki konsensus dotyczący prawdziwie niezależnego sądownictwa, które służy wyłącznie prawu i nigdy nie jest „zawłaszczane” przez którąkolwiek ze stron sporu politycznego lub społecznego. W całej Europie zaś w sprawie praworządności potrzebujemy równie mocnego konsensusu, uznającego pierwszeństwo prawa europejskiego, a zarazem przestrzegającego kompetencji narodowych i różnicowania kulturowego, w szczególności w dziedzinie prawa rodzinnego. Zasada jedności w różnorodności ma zastosowanie również w tym zakresie, jeśli wszyscy uznają i stosują wspólne standardy. UE to coś więcej niż projekt współpracy między państwami, to unia. Jako chrześcijanie zaangażowani na rzecz Europy zrobimy wszystko, co w naszej mocy, aby pomóc w budowaniu takiego niepartyjnego konsensusu zarówno w naszych krajach jak i pomiędzy nimi.

W ubiegłym roku utworzono dwa kolejne narzędzia. Komisja zainicjowała mechanizm praworządności, w ramach którego sytuacja we wszystkich państwach członkowskich jest regularnie monitorowana. Ponadto nowe zasady warunkowości umożliwiają Unii reagowanie na niektóre naruszenia praworządności zagrażające budżetowi UE. Może to doprowadzić w ostateczności Radę do podjęcia kwalifikowaną większością głosów decyzji o zawieszeniu płatności UE na rzecz państwa członkowskiego.

Obecne niedostatki praworządności w niektórych państwach członkowskich głęboko nas, świeckich chrześcijan, niepokoją. Ci, którzy celowo atakują praworządność, naruszają

najistotniejsze wartości Unii, takie jak równość i solidarność. To zaś z kolei zagraża nie tylko strukturom danego państwa, ale także architekturze europejskiej. Takie postępowanie podważa sam fundament naszego wspólnego europejskiego domostwa. Uporanie się z nim w sposób skuteczny, uczciwy i konsekwentny jest działaniem przywracającym równowagę i kluczowym testem dla integracji europejskiej.

Opowiadamy się za wspólnymi, integrującymi rozwiązaniami i stanowczo odrzucamy wyprowadzanie kolejnych państw członkowskich z Unii Europejskiej. Wzywamy rządy do odpowiedzialnego działania w pełni uznając dramatyczne konsekwencje naruszeń praworządności. Równość obywateli i państw w Europie może istnieć tylko wtedy, gdy prawo UE jest przestrzegane, a praworządność ściśle chroniona w każdym państwie członkowskim.

Josian Caproens, Belgium, President of the European Forum of National Laity Committees (ELF)

Raphael de Araújo Bittner, Germany, Central Committee of German Catholics (ZdK)

Dr. Stefan Eschbach, Germany, Zentralkomitee der deutschen Katholiken

Janko Korošec, Slovenia, Socialna akademija

Fr. Luciano Larivera sj, Belgium, Jesuit European Social Centre

Grégoire Lefèvre, France, Semaines Sociales de France

Dr Mary McHugh, United Kingdom, National Board of Catholic Women of England + Wales

Petr Mucha, Czech Republic, Czech Christian Academy

Adela Muchova, Czech Republic, Czech Christian Academy

Dominique Pannier, France, Semaines Sociales de France

Neven Šimac, Croatia, Centre pour la documentation et les recherche européennes Robert Schuman

Sabine Slawik, ANDANTE - European Alliance of Catholic women's organisations

Henryk Woźniakowski, Poland, Fundacja Znak

Inicjatywa Chrześcijan dla Europy (IXE) jest stowarzyszeniem organizacji świeckich i zaangażowanych chrześcijan z różnych krajów Europy. Ogólną troską IXE jest włączanie do debat krajowych żywszej świadomości zjednoczonej Europy. Inicjatywa ma na celu wspieranie spotkań europejskich chrześcijan i promowanie doktryny społecznej Kościoła w celu lepszego wzajemnego poznania i zrozumienia różnic historycznych i kulturowych. Więcej informacji: www.initiative-ixe.eu